Ч. 68 Субота 25 марця (6 цьвітня) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

З Відня пишуть нам:

На вість про велику повінь, що 29 марця і в слідуючих днях навістила надбужаньскі сторони, іменно повіту сокальского, удали ся посли Вахнянин і Мілевский до міністра внутрішних справ Бакегема, з представленем потреби, щоб держава прийшла в поміч тамошним потерпівшим жителям. П. Міністер прирік уділити відповідну поміч по вислуханю справозданя як Намістництва так і сокальского старости, до котрого звернено ся в телеґрафічній дорозі. Акция та видалась обом послам Сокальщини через то конечною, позаяк з суми 160.000 зр., призначеної на запомоги бідних у всіх краях коронних, на Галичину припаде лиш незначна квота.

На оногдашнім засіданю Палати послів поставив пос. Шварц внесене, щоби ті каси ощадности, котрі виказують чистого зиску не більше як 10.000 зр., були вільні від податку і щоби надвишки почтових кас ощадности позіставші по дотациї фонду резервового були уживані на заосмотрюване убогих, а то у всіх краях коронних. — Внесене пос. Кайзера, щоби каси райфайзенівскі були увільнені від податку зарібкого, ухвалено 83 голосами против 80.

На початку вчерашного засіданя Палати послів інтерпелював пос. Гофман-Веленгоф Міністра скарбу в справі розширеня розпорядженя міністерияльного з грудня 1894 р. о уділюваню особистих додатків службових також урядникам, котрі часть приписаних 15 до 20 літ служби відбули в характері провізоричних урядників. — Пос. Шайхер інтерпелював п. Міністра справедливости в справі кс. Стояловского, котрий сидить в арешті в Тишині, а котрий лиш длятого зрік ся рекурсу, щоби, як каже, не сидіти довше в арешті.

Відтак вела ся дальша дискусия над реформою податковою. Пос. Вошняк ставив додаткове внесене, щоби сталі пенсиї і ремунерациї членів ради надзираючої і виділу товариств зарібкових і господарских як також фонди контрибуцийні громадских кас задаткових і суми призначені на утворене фонду резервового не були оподатковані.—Пос. Авшпіц, виступав против постанови, після котрої не зреалізовані зиски на курсі паперів не будуть оподатковані, скоро при тім будуть увзгляднені і страти на курсі. Промавляло ще кілька бесідників і ухвалено відтак §§ 91 до 99 з малими змінами та на тім перервано наради над реформою виборчою.

Опісля приступила Палата до наради над параґрафами закона карного, котрі були відослані назад до комісиї, а котрі она тепер на ново залагодила. Пос. Пініньский реферував параґрафи о вихвалюваню каридостойних вчинків. Против сего виступали пос. Герольд і Пернерсторфер. Перший з них нападав при сій нагоді на намістника Чех, ґр. Туна, другий знов на міністра справ внутрішних. П. Міністер ґр. Шенборн відповідаючи обом сказав, що політичні убийства годі здефініовати а на напади Пернерсторфера сказав, що позаяк они пересякнені погордою для правительства і теперішної більшости, то він не буде з ними полемізувати.

Пос. Люеґер поставив відтак слідуюче пильне внесене: 1) Взиває ся міністра торговлі, щоби ще сеї сесиї предложив Палаті проект правительства з новелею до закона промислового; 2) взиває ся міністра торговлі, щоби скликав постійну комісию промислову, заким ще розпічне ся дальша сесия парляментарна і в такім часі, щоби та комісия могла вести наради над предложенєм правительства, заким ще розпічнуть ся засїданя Палати, а в такім случаю 3) завізвати комісию промислову, щоби предложила свої внесеня зараз на першім повнім засіданю Палати послів по сьвятах. По промові міністра ґр. Шенборна ухвалено пильність внесеня пос. Люеґера, а в слід за тим і само внесене.

Пос. Штайнвендер домагав ся зміни податку біржевого в той спосіб, щоби від інтересу за кождих 1.000 зр. плачено по 10 кр. Той же сам посол інтерпелював п. містра торговлі в справі обманьств на біржи. Міністер ґр. Вурмбранд відповів, що вже давнійше остерігав публику перед спекуляцию біржевою. Хто єсть на стілько легкодушний, що грає на біржи, мусить бути приготовлений на страти. Хто купує папери, котрих вартість штучно піднесено, той мусить стратити. На разї не може п. міністер нічого більше сказати на інтерпеляцию. На тім закінчено засїдане, а слідуюче назначено на день 23 с. м.

Перегляд політичний.

Віденьскі ґазети доносять, що пос. Діпавлї виступив із підкомітету для реформи виборчої і додають до того, що акция реформи виборчої єсть загрожена. Супротив того подає бюро ко-

---

47)

РОЗБИШАКИ НА РІЦІ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїшуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

— Ви би взагалї лїпше зробили, коби держали ся нині здалека від тих пань — відповів Келї спокійно і усьміхнув ся; — як я чув, там прийшли якісь гості!

— Гості?... Що за гості?... Чи Ляйвлї вже там?

— Ні, то якась пані Говес із Сінквіль.

— От не говоріть дурниці, дайте спокій з своїми жартами. Що з вас за чоловік? Нам прикладають вже ніж до самого горла, а вам тут хоче ся жартувати, як би то ми були десь ніби на якімсь добрім кораблі вітриловім і на яких тисяч миль далеко від Америки. Менї тепер зовсїм не до жартів.

— А хто-ж каже, що менї до жартів? — відозвав ся на то Келї поважно. — Я не жартую — Мрс. Говесова єсть в сій хвили під опікою Мрс. Дейтонової і Міс Аделї Динмор, а нині по полудни вибрав ся Ірляндець О'Туле на остров число шістдесять і один, на котрий то невинний остров кинув таке підозріне, що аж постановив собі єго докладно розслїдити. Так само виїде звідси другий молодий лодкар може за яку годину, і то в тій самій цїли. — То мої новини; а що?... правда, що мої шпигуни добрі?

Сандер, слухаючи єго, аж остовпів зі страху.

— Що-ж до чорта, хиба Мария....

— Цитьте, сер, — перебив єму Келї — я догадую ся цілої звязи, але ще не все пропало.... остров, що правда, треба нам покидати, але їм не удасть ся і нас половити. Я і для того сюди прийшов, щоби приготовити, що потреба. Але в місті не показуйте ся, доки ще видко ся, а навіть і тогди радив би я вам, щоби ви собі лице якою хусткою заслонили. Я сам поїду в сій хвили на остров та розпоряджу там, що потреба. Щастє ще, що ми так заздалегідь о всїм довідали ся; коли-б не то, то був би страшенний удар.

— Отже ви кажете, що звідси виїде якийсь молодий лодкар, щоби вишукати той остров?

— А вже-ж — відповів Келї і на єго устах проявив ся якийсь глумливий усьміх — бодай єсть такий намір, але до того можна буде не допустити. Він не сьміє рушити ся з міста.... Але то найменша річ. Нічо лекшого як зробити того чоловіка на кілька днів нешкідливим, ...а на що-ж у нас закони?

— Закони? — спитав Сандер здивований.

— Спустіть ся лиш на мене; ....я вже прилагодив, що потреба.

— Але Ірляндець....

— Чей же не винесе ся з острова до того часу, заким я туди прийду, а хоч би й так... заким наш суд, котрому не дуже пильно діє ся, возьме ся до діла, то ми вже давно будемо в безпечнім місци.

— Суд? А хиба-ж думаєте, що сусїди будуть чекати на него?

— Тим менше щось тогди вдіють. Живцем нас не половлять, а так само не будуть в силї піти зараз за нами в нашї нори в місісіпских мочарах. На всякий случай будемо мати час втікати і я думаю, що до завтрішної ночи можемо ще спокійно перечекати. Впрочім ми приготовлені на найгірше. Уставлені тут в декотрих місцях ракети, що ідуть рядом аж до нас, дадуть нам знати, чи нам звідси грозить яка небезпечність, а до того готові вже й мої пляни до переведеня. Схотять они брати ся до нас силою, то добре; тогди покаже ся, хто з нас дужчий; ....ми страшнїйші, як їм то ще тепер здає ся.

Послїдні слова сказав він більше сам до себе, як до свого товариша, котрий тимчасом, дуже призадуманий, стругав своїм острим бойнайфом простий стіл і відколював з него довгі тріски.

— Пошесть би на то зайшла! — відозвав ся він по хвили — що ми як-раз тепер мусимо уступати ся з любого місця.... то ганьба! Не могло тото прокляте нещасте прийти бодай в два дні пізнїйше!... Ну, що-ж, капітане, дасьте менї гроші?

респонденцийне вість, походячу з достовірного жерела, що засіданя підкомітету в послідних часах довели до ухваленя важних засад і дальші роботи того-ж підкомітету розпічнуть ся зараз по зібраню ся Ради державної по великодних сьвятах та будуть вести ся дальше.

Ліберальна партия у віденьскій раді громадскій ухвалила не заключати ніякого компромісу з антисемітами і не вибирати Люеґера бурмістром, а в такім случаю, коли-б бурмістр Ґрібль зреґіґнував, мають ліберали перейти в опозицию.

В справі коронациї царя розпочали ся вже приготовленя, але здає ся, що коронация буде відложена а то з тої причини, що цариця єсть в поважнім стані і хоче через літо перебути в Ялті. В справі змін в міністерстві справ внутрішних не чувати ще нічого певного. Міністер Дурново ще не подав ся до димісиї. Говорять, що его наслідником стане Плеве.

З Тамби на острові Кубі доносять, що славний ворохобник Мазео прибув на остров з 37 официрами і відділом войска з 3000 карабінами та побив відділ іспаньского войска, з котрого взяв 300 людий в неволю.

З Мадаґаскару наспіла вість, що Французи розпочали там вже війну против Говасів і забрали приступом міста Маговосі, Ліопіска, Магабо і Бетсіболя. Стан здоровля у французкій армії має бути зовсім добрий.

Новинки.

Львів дня 5 цьвітня 1895.

— Іменованя. П. Міністер судівництва іменував авскультанта, Теофіля Симіоновича ад'юнктом повітового суду в Радівцях.

— Каса хорих міста Львова переведе дня 21 цьвітня вибори представителів роботодавців і делеґатів членів до каси. Роботодавці вибирають 142 представителів, а робітники 284 делеґатів. Вибори відбудуть ся в ратушевій сали дня 21 цьвітня, від 9-ої години рано до 2-ої з полудня, а голосувати можуть всі, що належать до каси хорих і мають окінчених 24 літ. Хто не одержить леґітімацийної карти, має зголосити ся по неї до бюра каси хорих при ул. Бляхарскій ч. 2.

— Повени. З Жидачева доносять, що Дністер опадає і повінь значно зменшила ся. — З Бродів доносять, що внаслідок наглої відморози перервала вода дорогу а по части й міст в Станиславчику на Стирі на дорозі з Бродів до Радехова; дальше між Станиславчиком а Топоровом перервала греблю в Манастирци; відтак зірвала міст на каналї між Заболотовом а Топоровом а вкінци знесла міст в самім Топорові. Власти зарядили все потрібне, щоби привернути правильну комунікацию. — Повени весняні навістили не лише наш край, але в далеко більшій мірі Буковину, а ще більше Угорщину. На Буковині вилив Прут і Молдава і наробили дуже великої шкоди. — На Угорщині прибувають води Дунаю безнастанно і его стан під містом Могачем був вчера такий самий, як в часї великої повени в 1876 роцї. Також Тиса прибуває дуже сильно, хоч доси ще не перервали води прибережних валів. Ріка Марош виступила з берегів, залила місто Марош-Вашаргелї, позривала мости і дороги та знищила зелїзничий шлях.

— Від Яворова пишуть, що в Краківци, тамошного повіта, завязав ся міщаньский хор, котрий до тепер прекрасно розвиває ся. Управителем і учителем сего хору став ч. Павло Возьний, ученик о. Витошиньского з Денисова. Міщани ходять дуже радо на науку сьпіву і незвичайно пильно до неї прикладають ся. Публично виступав хор з добрим успіхом при богослуженю за упокій душі бл. п. Найдост. Архикнязя Альбрехта, яке відправив о. Метелля, місцевий нарох дня 18 марта. На богослуженю явили ся всі представителї властий з Краківця і богато людий, бо Найдост. Архикнязя знали там з видженя з часів цїсарских маневрів.

— Вчасна весна. Доносять від Залїщик, що в Іваню над Днїстром сїють вже господині цибулю по огородах а на іваньскім фільварку на ланах понад Днїстром сїють горох і овес. Такою теплою стороною є лише Іване, Низечка і Залїщики, а вже кілька кільометрів дальше від тих місцевостий лежать снїги так як і в цїлій Галичинї. Який дивний клїмат в Іваню, видко з того, що сего року зацвили там вже в сїчни фіялки.

— Концерт п. Мик. Левицкого звістного артиста-сьпівака львівскої опери відбуде ся в недїлю в салї Народного Дому з добірною проґрамою. П. Левицкий одержавши від краєвого Видїлу 200 зр. підмоги на дальшу науку в сьпіві виїздить в найблизшім часї до Італії.

— Нещастє на зелїзници лучило ся минувшого тиждня в Росиї на шляху курско-азовскім. Між стациями Білаївка і Алексїївка вискочив поїзд особовий з шин і цїлком розбив ся. В наслїдок сего шість осіб погибло на місци, чотири тяжко ранені, всї прочі лекше покалїчені.

— Біль зубів — причина смерти. В Парижи розболїли зуби одного ґрафа так сильно, що опухла єму цїла губа. Лїкар, що звичайно ґрафа лїчив, не хотїв вирвати єму зуба, бо бояв ся калїчити напухлі ясна. Але ґраф не послухав лїкаря і удав ся до иншого, а сей вирвав єму зуб. З першу помогло се ґрафови, але в ночи так запухло єму пiднебїнє і горло, що заки зміг встати з ліжка і кликнути о поміч умер. Пухлина задушила его.

— Померли: В Перемишли пралат і декан лат. катедральної капітули о. Мартин Скверчиньский в 85-тім роцї житя.

Господарство, промисл і торговля.

Продукция меду.

З надходячою весною рушить ся і робота в пасїцї, а се спонукує нас звернути увагу наших пасїчників і господарів на продукцию меду. По правдї сказавши, не стояло у нас пасїчництво нїколи високо; оно вело ся на більші розміри, бо було більше сїножатий, більше лїсів, більше землї і господарі не потребували так тяжко працювати коло рілї, як нинї, а за то не один любив собі спокійно пильнувати пасїки — але розумно не вело ся у нас пасїчництво майже нїколи, то-ж і не диво, що оно дуже скоро підупало і не може двигнути ся. Давнїйше вивожено від нас мід і

— Не маю тілько при собі — сказав Келї спокійно і пустив ся до дверий та взяв вже за клямку — але будьте тут знову о осьмій годині, то дістанете; аж до того часу нема ще нічого небезпечного.... До звиданя!... А того чей не потребую вам казати, щоби-сте були осторожні.

Він вийшов з комнати, а Сандер остав ся ще на кілька мінут; сів собі та влїпивши очи понуро в замкнені двері думав, роздумував.

— Так? — так сказав він наконець сам до себе і врізав ножем в стіл певно на який цаль глибоко — „твої пляни вже готові до переведеня“, але ти не маєш тих дрантивих пять сот долярів для другого, що в послідних місяцях приспорив твоїй приватній касі величезні суми? А я маю тут чекати аж до осьмої години та ще ховати ся, щоби відтак може на ново замість гроший дістати якісь прикази, через котрі можна головою наложити? Нї, братчику, коли ти подбав так про своє власне добро, то позволь нехай і я подбаю про своє. Мрс. Брайдельфордова чей ще не знає, що нам грозить небезпечність, треба єї трохи скубнути. Тото чародійне слово, якого научив мене Блякфут, коли оно має таку велику силу, що може їй рот замкнути, допоможе чей видобути від неї яких кілька сот долярів — стара відьма заробила і так досить через моє посередництво. Отже до дїла, в місті й так нїхто мене не знає крім Дейтонів, а їх дім можу чей оминути.

Він вийшов борзо з хати і щез відтак серед мраки, котра ставала чим раз густїйша, а тепер заповняла навіть найдальше від ріки положені улицї.

23.

Несподїване арештованє.

Том ходив неспокійно по передній улици. Він мусів обіцяти ся судиї, що буде на него чекати, а той тепер не приходив. Его лодка стояла готова до від'їзду коло все ще там привязаного парохода „Ван Бурен“, котрий на стілько був вже направлений, що на другий день о одинайцятій годинї міг пустити ся в дальшу дорогу. Перейшов ся був вже два рази по оріховій улици, що вела від ріки до міста, а сквайра все ще не було видко. Тимчасом змеркало ся чим раз більше, а Том пристанув нараз серед дороги і з гніву тупнув ногою та відозвав ся сам до себе:

— Кат его бери, піду до ріки, а коли він ще й тогди не покаже ся, то поїду і без его мазанини. Там до лиха, та-ж полїция у Вікториї мусить і так дати менї поміч, скоро моя справа буде справедлива, а коли нї, то менї не поможе й ніяке припорученє!

Він пустив ся знову оріховою улицею в долину і як раз брав ся в бік на розї передної улицї, коли напротив него зовсїм несподївано надійшов чоловік, котрий ледви що побачив чужинця, як і зараз виймив хустку з кишенї та заслонив собі лице, нїби як той, що его зуби болять, а відтак спустивши голову в долину перейшов борзо попри него.

Мрака і вечірний сумерк ледви що ще допускали слабе сьвітло дня. Мимо того бистре око молодого мужчини добачило борзо в заслоненім лици чужого чоловіка ті черти, котрі не лиш своїм особливим виглядом але ще й чимсь иншим так глубоко вбили ся єму в серце і память, що він не міг їх нїяк забути.

То був Едвард Говес — его біляве, довге волосе не лишало нїякого сумнїву, хоч грубий, фермерский сурдут міг на хвильку викликати якийсь сумнїв. То був той чоловік, котрий позбавив его всїх солодких, блаженних мрій, всего щастя на земли, котре він, як єму здавало ся, найшов був тогди, коли був близько красної Мариї Морріс. Ах, Мария навіть не здогадувала ся, з яким жаром, з якою пристрастию пристав був до неї простий собі мисливий! Она любила его як брата, а коли поміж ними станув Говес, що богатством, красою і духом умів заімпонувати простенькій собі дитинї, она віддала єму свою руку, не знаючи навіть, що робить. Аж коли Тома взяла ся розпука і він втїкав, а она працюючись з ним, зміркувала его глубокий біль, котрий він вже не міг в собі утаїти, здогадала ся, що він єї любив. Але то було вже за пізно — вже на другий день звязав руки обоїм зарученим старий Морріс, мировий судия і стрий молодої, котрий любив Тома Барнвеля як свого сина і мав надію на то, що той єму на его старість на потїху оженить ся з его братаницею; по вінчаню він і сам аж розплакав ся, коли пригорнув до свого серця дрожачу від плачу молоду.

Той Говес, котрого образ вбив ся Томови Барнвельови в душу незатертими чертами, явив ся нараз перед ним, а цїлий его вигляд, цїле поведене, мусїло в Томі мимо волї викликати гадку, що він не хотїв би, щоби его хтось видїв. В одній хвили розбудили ся в Томі всїлякі неясні й страшні здогади, котрі він нераз лиш на силу відсував від себе з тої пори, як знайшов Марию. Говес тут, а до него висилали письмо на село; він в місті, але в зовсїм иншій части, а не там, де Мария! — Чи він таки направду не хоче, щоби его хтось видїв, або чи ся стріча була лиш случайна? Всї ті гадки летом блискавки пересунули ся по Барнвельовій голові, коли він пристанув і дивив ся за мужчиною, що ішов дуже борзо дальше. Але в одній хвили він опамятав ся і постановив собі не спускати того чоловіка з очий, бо коли він ще не знав нїчого, що стало ся з его жінкою, то треба було, щоби довідав ся, а коли знав — дальше не мав вже Том часу розважати і пустив ся скорим кроком за молодим чоловіком, котрий саме тепер брав ся на ліво поза

і віск за границю; нині продукция меду ледви покриває потреби краю. Правда й то, що у нас стали тепер уживати меду далеко менше, як давнїйше; его заступають цукром бураковим і бараболяним та бараболяним сирупом. А прецї мід єсть не лиш дуже смачна пожива, правдивий присмак для чоловіка, але він ще й єсть дуже здоровий, бо скріпляє дїяльність травленя, піддержує сильно зміну материї в людскім тїлї і викликує апетит та хоронить не від одної недуги. Годилось би длятого, щоби мід став ся частїйшим артикулом консумциї, як єсть доси.

Але консумция (споживанє) а продукция (вироблюванє) стоять в тїсній звязи з собою і взаїмно себе доповняють. Більша консумция потягає за собою більшу продукцию і на відворот: більша продукция дає й причину до більшої консумциї. Може не дуже ошибемо ся, коли скажемо, що консумция меду була би у нас далеко більша, як би була більша его продукция. Більша часть людий в нашім краю видить мід хиба лиш раз до року — на різдвяннї сьвята, а то безперечно длятого, що єсть мало меду в краю. А меду єсть длятого мало, що єсть мало пасік. Длячого-ж мало пасік? Не можна ще нїяк того сказати, що длятого, що муха не знаходить поживи. Пожива би ще для неї знайшла ся, але господарям не хоче ся по просту заходити з пчолами, бо щоби пасіка оплачувала ся, то треба на то хиба великої пасіки, а велика пасіка вимагає і великого заходу і накладу. Держати кілька або кільканайцять пнів не оплачує ся.

А однакож і то би оплатило ся, як би наші люди брали ся розумно і спільними силами до дїла. Держати яких 10, 15 або 20 пнів, не робить ще такого великого труду. Пчола живить сама себе, а працює і на себе і на чоловіка. Що найбільше було би трохи заходу через кілька днїв підчас рійки. Тілько пнів міг би вже удержати кождий, трохи більший господар. Труднїйше вже прийшлось би єму випродукувати добрий мід і добре его продати. Отже в сїм взглядї могли би дуже богато помагати спілки для продукциї. Припустїм, що в однім селї знайшлось би 10 господарів, з котрих кождий мав би по 10 пнів. В спілцї мали би они вже 100 пнів — красну пасіку. Така спілка могла би вже не лиш продукувати добрий мід але й добре его продавати. Така спілка могла би розширити ся і на кілька сїл, а коли-б таких спілок повстало більше в краю, то із збільшеною продукциєю піднеслась би і консумция, а та впливала би знов і на саму продукцию — отворилось би одно жерело доходу більше для наших господарів.

Не хочемо тут обширнїйше розвивати сего предмету, а кидаємо лиш отсих кілька гадок та піддаємо їх під розвагу наших господарів, особливо же під увагу тих пп. учителїв, що займають ся пасїчництвом, котрі могли би найбільше причинити ся до твореня таких спілок; тим зможи би они піднести і свій власний і добробит наших селян господарів.

„**Сад при хатї**“, написав Едмунд Янковский, переклав з польского Константин Редчук, народний учитель. (З 23 рисунками і 4 плянами садів). — Під таким заголовком вийшла дуже пожиточна книжочка заходом товариства „Просьвіти“. Ми би мали до неї лиш то запримітити, що перекладник повинен був осторожнїйшим бути в доборі родів садовини, яка би для нас була відповідна, бо після нашого погляду не всї там подані роди суть для нас пригожі. А відтак позволимо собі звернути увагу й на назву грушки „Пасівка“ — о скілько нам видить ся, то повинно бути „спасівка“, бодай суть у нас грушки тої назви; автор Поляк, здаєсь не розумів еї і зробив з неї „пасівку“.

Як пізнавати, з котрих яєць виклюють ся самцї а з котрих самицї? Вп. Гнат Бородач з Чернева пише нам: У вашій ґазетї ч. 51 з 17 марта, в рубрицї „Господарство“ стоїть надруковано, як пізнати по яйцях, чи з них вилїзуть самцї, чи самицї. На то подаю вам простий спосіб: Кожда птиця несе двоякого рода яйця — подгасті, довгі, або короткі, ґудзиї, все одно, чи то курка, чи гусь, качка, голуб, воробець і т. д. Отже з довгих вилїзуть самцї, а з ґудзих самицї. То єсть сьвята правда і доношу вам то, щоби-сте подали то до дальшої відомости. — Ми се й робимо а п. Бородачеви дуже красно дякуємо за его пораду.

Качачі яйця до підсипуваня добрі аж тоті, котрі качка знесе тогди, коли ходить собі вже свобідно по поли і плаває по водї; з ранших, знесених з самим початком весни бувають звичайно лиш запортки.

Як ловити раки? Вп. о. Г. в Ласт.: На ваше питанє відповідаємо так: Раки ловлять ся „на шнурок“ а лїпше сказавши „на принаду“ в той спосіб, що на шнурок привязує ся удо забитої жаби або кусень якого мяса і запускає ся у воду. Рак вчіпить ся мяса і тогди витягає ся его шнурком до гори. Ловлять ще й так, що накладають мяса на дощинку, вбиту на жердку, як кочарга; тогди ловить ся більше раків від разу. Тим способом ловлять раки в ріках, де єсть мутна вода. В мілких ставах, але такоже і в ріках, ловлять раки в ночи в саки при осьвітленю. Один чоловік іде понад беріг і сьвітить запаленою соломою, або лучивом а другий ловить—раки лїзуть за сьвітлом до берега.

Як пізнавати золоті предмети? Коли хочемо знати, чи н. пр. якийсь перстень єсть золотий, то тремо ним по кремени доти, доки аж на кремени не буде жовтої, блискучої смуги. Відтак держимо той кремінь над запаленим сїрником, на котрім єсть богато сїрки. Коли та блискуча смуга щезне, то знак, що перстінь не єсть золотий.

найблизший ріг улицї. Том хотїв вже его кликати, аж ось тамтой станув на дальше, як о два доми під якимись дверми, до котрих очевидно запукав. Він того не видїв, що той, котрого він стрітив, ішов за ним.

Улиця подобала тут нїби на вигін, бо доми в лївім рядї, з виїмкою двох передних, стояли подальше від улицї і там побіч инших приватних, стояв також трохи на самотї будинок, в котрім містив ся суд і кавнтї джель[1]) або окружний арешт. Косо напротив того будинку був той дім, перед котрим стояв тепер нїби той Мр. Говес а Том Барнвель, не надуманючись богато, приступив борзо до него. Але той, чи може длятого, що добував ся до хати і пукав до дверий, чи може, що вже став нетерпеливий, бо якось нїхто не спішив ся єму отвирати, не чув очевидно, що там поза ним хтось іде в легких моккасінах, бо як-раз нахилив ся до дірки від ключа та кликав гнївливо до середини:

— Чорти-ж би вас вхопили, Мрс. Брайдельфордово.... та же то я, Сандер, і мушу вам важну....

Він кинув собою, бо саме в сїй хвили почув коло себе кроки того, що ішов за ним, а коли переляканий підніс голову, глянув в поважне і спокійне лице Тома Барнвеля. Тома, що правда, здивували трохи ті слова, які він лише що почув, але у него занадто була на думцї Мария, як щоби богато на них зважати. О чоловіцї, що тепер стояв перед ним, не мав він вже нїякого сумнїву. — То був Говес, а Том, котрий побачив, як его давний соперник злякав ся і непевно споглядав по улици, як коли-б думав втїкати, не зрозумів того, і відозвав ся спокійно до него:

— Не біїтесь нїчого, сер — я не в злій думцї ішов за вами, та й не маю на вас гніву. А хоч би й так, то тепер мусїв би він зробити місце иншому чувству. Чи знаєте, що панї Говесова єсть тут в містї?

Я?... Ну.... я.... я то знаю.... як-раз іду туди! — говорив дрожачим голосом звичайно зухвалий і певний себе злочинець, котрий в сїй хвили не знав, що з ним дїє ся. Та-ж той, що стояв тепер перед ним, як би десь зпід землї вилїз, а що він зміркував небезпечність, то й ледви здобув ся на відповідь.

— Що?.... ви знаєте?.... та ідете туди?— спитав Том здивований. — Мр. Говес, я вас не понимаю.... а хтож тут мешкає в отсім домі?

— Ну, прецї сквайр Дейтон! — відозвав ся Сандер, котрий ледви знав, що говорить, і ще на стілько не опамятав ся, щоби хоч глянути сьміло молодому лодкареви в очи.

— Сквайр Дейтон? — повторив Том поволи і перший раз з правдивим недовірєм. — Та-ж ви тепер як-раз вимовили инше імя, ви кликали якусь паню, котрій маєте щось важного сказати.. хиба-ж не так?

— Кажу-ж вам, що хочу іти до сквайра Дейтона! — відозвав ся Сандер, котрий перший раз тепер опамятав ся знову. Сю паню, що тут мешкає, хотїв я лиш.... она має сидїти коло моєї недужої жінки, але еї.... видко нема дома.

— Видко, що нема — відповів Том холодно і постановив собі не попускати ся того чоловіка, доки аж не стане єму ясне его поступованє — а знаєте-ж де Дейтонів дім?

— А вже-ж.... на горішнім кінцї міста.... коли ваша ласка дайте там знати. Я там зараз прийду, Мр. Барнвель, і маю надїю, що буду мати честь....

(Дальше буде).

[1]) Пише ся: County Jail.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 5 цьвітня. Зараз по великодних сьвятах появить ся перший том двотомового дїла Найдост. Архікн. Франца Фердинанда д'Ест під заголовком: „Дневник моєї подорожи доокола землї“. Другий том того дїла вийде ще сего лїта.

Відень 5 цьвітня. При виборах до ради громадскої з першого круга виборчого вибрано в середмістю і на Леопольдштадтї по одному лїбералови а в Отакрінґу вибрано одного антісеміта.

Будапешт 5 цьвітня. Ріки Марош і Ґерґелї повиливали. Місто Марош-Вашаргелї стоїть під водою. Мала Тиса прірвала греблю коло Нїйредьгаза і залила 20.000 морґів поля.

Прага 5 цьвітня. Професор фізіольоґії при ческім унїверситї Володимир Томса помер нагло. Покійник був давнїйше професором в Харкові.

Париж 5 цьвітня. Сенат ухвалив буджет, але відкинув всї підвисшеня, пороблені в буджетї мінїстерства віроісповідань і просьвіти та торговлї, внаслїдок чого буджет мусить ще раз бути предложений палатї послів.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3·00	10·46	[illegible]	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3·20	10·16	11·11		—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·35		—
Черновець	6·51		10·51	3·31	11·06	—
Стрия			10·26	7·21	3·41	7·46
Белзця	—		9·56	7·21	—	—

Числа підчеркнені, означають порунічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 минут від середно - европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

За редакцию відповідає Адам Кралевский

І Н С Е Р А Т И.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.